

***Na prahu nové doby* – sprawozdanie z międzynarodowej konferencji,
26-29 X 2018, Praga**

Rok 2018 był rokiem szczególnym w Czechosłowacji. Spoglądając na kalendarium historyczne, można dostrzec kilka dat kończących się cyfrą „8”. Szczególne „natężenie” tej cyfry ma miejsce w historii Czechosłowacji w XX w., gdyż pojawia się aż trzykrotnie:

Rok 1918 – powstanie na gruzach monarchii austro-węgierskiej niepodległej Republiki Czecho-Słowackiej (tzw. Pierwszej Republiki Czechosłowackiej).

Rok 1938 – układ monachijski, czyli porozumienie zawarł na konferencji w Monachium pomiędzy Anglią, Francją, Włochami oraz III Rzeszą. W wyniku tego porozumienia powstała federacyjna Czechosłowacja, a część jej terytorium została włączona do III Rzeszy. Ponadto państwo czechosłowackie stało się zależne od swego zachodniego sąsiada.

Rok 1968 – tzw. praska wiosna, czyli szereg reform wprowadzanych przez ówczesnego sekretarza komunistycznej partii Czechosłowacji – Alexandra Dubčeka, których realizacja została przerwana wskutek interwencji wojsk Układu Warszawskiego w sierpniu 1968 r.

Właśnie pierwszemu wydarzeniu, z 1918 r., została poświęcona międzynarodowa konferencja zorganizowana przez Instytut Państwa i Prawa Akademii Nauk Republiki Czeskiej (Ústav státu a práva Akademie věd ČR), która przebiegała pt. *Na prahu nové doby*. Odbędzie się ona w dniach 26-29 października 2018 r. w Pradze (w czasie trwania obchodów 100. rocznicy powstania niepodległego państwa czechosłowackiego, co miało miejsce 28 października 1918 r.). Podczas konferencji słuchacze i uczestnicy mieli możliwość wysłuchania rekordowej liczby, bo aż 169, referatów. Najwięcej było uczestników z Czech i Słowacji. Wystąpili również badacze z Polski, Serbii, Węgier, Słowenii i Francji.

Ze względu na dużą liczbę prezentacji referaty zostały podzielone na panele tematyczne. Pierwszy dzień konferencji – 26 października 2018 r. – składał się z siedmiu paneli. Pierwszy z nich (podzielony na dwie części) nosił tytuł: *Politically, Socially and Culturally Equal? The Difficult Emancipation of Women in Post-War Society*. Kolejne panele dotyczyły następujących zagadnień: *The Question of Nationality – Discourse, Reflection and Conflicts of the Time*, *Scientific and University Policies*, *A Republic of Lawyers? The Legal Professional World*, *Work – Disputes – Strikes, Health, Social Hygiene and Disability* oraz *Czechoslovakia as a Realization of the Philosophy of Czech History?*

Drugi dzień konferencji rozpoczął się od sesji pt. *International Provision of the Establishment of the State and the Origins of Its Diplomacy*. Natomiast w dalszej części przybliżono następujące zagadnienia: *Housing and Architecture in Central European Post-War*

Thinking, Religion Versus Secularity, Local Power at the Beginning of the Republic Between Continuation and Change, New Constitutional Solutions in Central European Constitutions and in Practice in the 1920's, Arts, the State and Representation, Film as a Pop-Culture Phenomenon and Industry, State Structures: Administration, Self-Government and Their Officials, Economic Self-Reliance and Economic Nationalism, The Roma and the Jews: Repression, Emancipation and Possibilities for Comparisons? oraz *Transformation of Borders of the Economic Space and Road Networks: Movement and Energy on New Routes*.

Dzień trzeci, 28 października 2018 r., rozpoczęła sesja pt. *Brother, Investor, or Colonist? The East of the Czechoslovakia – Approaches and Reflection*. W dalszej części referaty zostały zaprezentowane w następujących blokach tematycznych: *Preserving the Republic: Changes and Visions in Archival Science and Cultural Heritage Preservation, Newly Created and Vanished Places of Memory – Physical and Symbolic Spaces, Migration – Citizenship – Asylum, Sexual Reform: Liberated Emotions, Liberated Bodies, Law Through the Perspective of Central European Legal Theory and Legal Philosophy of the 1920's*.

Ostatni dzień konferencji, 29 października 2018 r., rozpoczęła sesja pt. *Economic Power, Its Structure, Interests and Dynamics*. Następne sesje dotyczyły takich zagadnień, jak: *Transformation of the Armed Forces of the State, New Schools for the New World? Struggles for School Reform and School Experiments, Different Paths in Central Europe, Transformation of Borders of the Economic Space and Road Networks: Movement and Energy on New Routes, Social Policy in Central European Societies After World War One, Unification of the Law, Quality of Life and Leisure* oraz *Preserving the Republic: Changes and Visions in Archival Science and Heritage Preservation*.

Konferencja stanowiła doskonale dopełnienie licznych uroczystości oraz imprez naukowych, politycznych i kulturalnych, które w 2018 r. odbywały się w Czechach, a dotyczyły rocznic wydarzeń mających miejsce w XX w., w roku kończącym się cyfrą „8”. Natomiast w historii nauki niewątpliwie zapisała się ona rekordową liczbą referentów.